BÁTA KÖZSÉG KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA

„TERVEZET”

A program készült a Környezet védelemének általános szabályairól szóló **1995. évi LIII. tv.** előírásai alapján

Tartalomjegyzék

I. ELŐZMÉNYEK. 3
I.1. Bevezetés 3
II. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR 3
II. 1. A települési környezetvédelmi program készítésének jogszabályi háttere 3
II. 2. A települési környezetvédelmi programok készítésének célja 4
III. KÖRNYEZETÁLLAPOT-FELMÉRÉS 5
III. 1. A programkészítés alapelvei 5
III. 2. Általános leírás 5
Báta község földrajzi helyzete. 5
A község története 6
III. 3. Természeti környezeti elemek és a környezet-egészségügy emberi vonatkozásainak bemutatása 7
III. 3. 1. A levegő állapota. 7
III. 3. 2. A vizek állapota 8
III. 3. 3. A talaj állapota 10
III. 3. 4. Területhasználat 10
III. 3. 5. Táj, természeti értékek 11
III. 3. 6. Élővilág 12
III. 3. 7. Környezet-egészségügy 13
III. 4. A települési környezet művi elemeinek és infrastrukturális rendszerének állapotjellemzői 14
III. 4. 1. Települési és épített környezet elemei 14
III. 4. 2. Infrastruktúra környezeti vonatkozásai 16
III. 4. 3. Zöldfelület-gazdálkodás 17
III. 4. 4. Zaj- és rezgésterhelés 18
III. 4. 5. Hulladékgazdálkodás 18
III. 4. 6. Szennyvízkezelés 18
III. 4. 7. Turizmus 19
III. 5. Egyéb környezeti jellemzők 20
III. 5. 1. Tudatformálás 20
III. 5. 2. Környezetbiztonság 21
IV. PROBLÉMAKATASZTER 22
V. RÖVID, KÖZÉP ÉS HOSSZÚ TÁVÚ CÉLOK, VALAMINT FELADATOK MEGFOGALMAZÁSA – KIEMELT PRIORITÁSOK 24
VI. PRIORITÁSOK, PROGRAMOK FINASZÍROZÁSA 30
VII. FELHASZNÁLT IRODALOM 31
Környezetvédelmi vonatkozású önkormányzati rendeletek: 32

ELŐZMÉNYEK.

I.1. Bevezetés

Egy település életére, lakosainak mindennapjaira nagymértékben hatnak a különböző környezeti elemek, azok kölcsönhatásai, rendszerei, hiszen a lakosok nap, mint nap közvetlenül, vagy közvetve érintkeznek, kapcsolatba kerülnek velük. A környezet védelme, a természeti és az épített értékek megőrzése napjainkra a társadalmi-gazdasági élet meghatározó részévé vált. Ennek oka egyrészt a természeti erőforrások növekvő ütemű felhasználása, másrészt a gazdasági tevékenység hatásaként a környezetbe kibocsátott szennyező anyagok növekvő mennyisége.
A települési környezetvédelmi programok készítését az 1995. évi LIII. törvény írja elő. A programkészítés célja, hogy az önkormányzat és a helyi lakosság szembesüljön a környezet jelenlegi állapotával, abból következtetéseket vonjon le, célokat, feladatokat tűzzön ki, intézkedéseket hozzon a jobb, komfortosabb, egészségesebb környezet kialakításának érdekében.
Első lépésként a környezet állapotát kell bemutatni, ez alapján a problémákat feltárni a kívánt célállapotot meghatározni.
A környezet állapotának nyilvánosságra hozatala az önkormányzat feladata. Ezen kívül a programban megfogalmazott célokra, feladatokra való reagálás, intézkedések meghozatala szintén a helyi önkormányzat jogköre és felelőssége.
Az elkészített környezetvédelmi program operatív feladatokat határoz meg a végrehajtásért felelős, a közreműködők, a határidők, az ütemezés és a lehetséges források megjelölésével, melyek megvalósítása hozzájárulhat a település környezeti állapotának javulásához.
A települési programok készítése során figyelembe kell venni a hierarchiában felette elhelyezkedő, programokat, terveket, koncepciókat és azokkal megfelelő összhangot kell kialakítani.
Báta község esetében elsősorban a Tolna Megyei környezetvédelmi programot, annak programpontjait, javaslatait vettük figyelembe (például a hulladékgazdálkodás stratégiájának kidolgozása, a lakosság tájékoztatása, a földvédelem, a belvízi biztonság, a környezet egészségügy, a helyi értékvédelem, stb.), hiszen ez áll a hierarchiában közvetlenül a települési program felett. Ezek szem előtt tartása mellett azonban nem szabad elfelejteni, hogy egy kis település élete, problémái nem hasonlíthatóak maradéktalanul egy megyei szintű programban megfogalmazott problémákhoz.

II. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR.

II. 1. A települési környezetvédelmi program készítésének jogszabályi háttere

Magyarország első környezetvédelmi törvénye 1976-ban született, de laza kerettörvény jellege miatt hatása csak korlátozott volt. A környezetvédelem társadalmi üggyé válása hazánkban az 1980-as évek második felére tehető. Az új, nemzetközi viszonylatban is „naprakész" környezetvédelmi törvény több éves szakmai vita után 1995-ben került elfogadásra. Települési környezetvédelmi program készítését A környezet védelemének általános szabályairól szóló, 1995. évi LIII. törvény (továbbiakban Kvt.) írja elő, sajnos időbeli megkötés nélkül. A Kvt. a települési önkormányzatok számára előír bizonyos feladatokat a 46. §-ban (pl. az önkormányzat biztosítja a környezet védelmét szolgáló jogszabályok végrehajtását; a környezetvédelmi feladatok megoldására önkormányzati rendeletet bocsát ki; elemzi, értékeli a környezet állapotát illetékességi területén; stb.), illetve a 46.§ (1) bekezdés b) pontban előírja, hogy a település rendezési tervével összhangban

illetékességi területére önálló települési környezetvédelmi programot dolgoz ki, amelyet képviselő-testülete (közgyűlése) hagy jóvá.

A települési környezetvédelmi program tartalmi követelményeit szintén a Kvt. fogalmazza meg a
47. § *(1) bekezdésében.*

„ ...települési környezetvédelmi programnak tartalmaznia kell, különösen:
a) a települési környezet tisztasága,
b) a csapadékvíz-elvezetés,
c) a kommunális szennyvízkezelés, -gyűjtés, -elvezetés, -tisztítás, elszállítás
d) kommunális hulladékkezelés,
e)a lakossági és közszolgáltatási (vendéglátás, település-üzemeltetés, kiskereskedelem) eredetű zaj-, rezgés- és légszennyezés elleni védelem,
f) a helyi közlekedésszervezés,
g) az ivóvízellátás,
h) az energiagazdálkodás,
i) a zöldterület-gazdálkodás,
j) a feltételezhető rendkívüli környezetveszélyeztetés elhárításának és a környezetkárosodás csökkentésének, településre vonatkozó feladatait és előírásait."

„(2) A települési önkormányzat gondoskodik a települési környezetvédelmi programban foglalt feladatok végrehajtásáról, a végrehajtás feltételeinek biztosításáról, figyelemmel kíséri az azokban foglalt feladatok megoldását, és a programot szükség szerint - de legalább kétévente - felülvizsgálja.
(3) A jóváhagyott környezetvédelmi programban meghatározott feladatokat a település rendezési terveinek jóváhagyása során, illetve az önkormányzat által hozott más határozat meghozatalával - szükség esetén önkormányzati rendelet megalkotásával - kell végrehajtani."

A programot az önkormányzatoknak egyezetniük kell a szomszéd települések önkormányzataival, valamint véleményezésre el kell küldeni a megyei önkormányzatnak, és az illetékes környezetvédelemi hatóságnak.
A települési környezetvédelmi programnak igazodnia kell az Nemzeti Környezetvédelmi Programhoz (132/2003. (XII. 11.) OGY határozat, II. Nemzeti Környezetvédelmi Program) és a megyei környezetvédelmi programhoz egyaránt. A Nemzeti Környezetvédelmi Program egy olyan, hat évre vonatkozó beavatkozási tervrendszert jelent, amely a jelen környezeti problémáinak megoldását, illetve a megoldás megkezdését és a jövő problémáinak megelőzését kell, hogy eredményezze. Jelenleg a II. Nemzeti Környezetvédelmi program van érvényben, mely időszakra készült.

II. 2. A települési környezetvédelmi programok készítésének célja

Egy települési környezetvédelmi programnak elő kell irányoznia olyan tevékenységeket, melyek megvalósításával hozzájárul az országos és a regionális szinten prioritásnak tekintett környezeti problémák megoldásához. Emellett hatékony eszköz kell, hogy legyen az adott település által legfontosabbnak tekintett problémák kezelésére.
A környezetvédelmi törvény megfogalmazza a környezetvédelem alapelveit (Kvt. 6-12.§), melyet a program készítése során mindvégig szem előtt kell tartani, ezek a következők:

- elővigyázatosság, megelőzés, helyreállítás,
- felelősség,
- együttműködés,
- tájékozódás, tájékoztatás, nyilvánosság.

Az egyes településeknek mindenképp érdeke kell, hogy legyen a Települési Környezetvédelmi Program elkészítése, illetve elkészíttetése. Napjainkban, az Európai Unió tagjaként egyre inkább előtérbe kerül a környezettel való racionális gazdálkodás, a környezettudatos gondolkodás és a környezet védelmének feladata. Az egyes, pályázatok útján igényelhető források, támogatások elnyeréséhez előnyt jelenthet, illetve bizonyos esetben feltétel lesz, hogy az adott település rendelkezzen ilyen programmal.

III. KÖRNYEZETÁLLAPOT-FELMÉRÉS

III. 1. A programkészítés alapelvei

A települési környezetvédelmi program készítése a környezeti tervezés része, ami nem cél, hanem a döntéseket és a cselekvést támogató eszköz. A tervezés egyik alapvető feltétele, hogy tudjuk, a tervezés segítségével

¬ **honnan és hová akarunk eljutni.**

Ehhez el kell dönteni, hogy mit tekintünk értéknek, milyen értékeken alapuló jövőképet kívánunk elérni. A jövőkép alapján tudjuk majd a célokat és az ahhoz szükséges feladatokat meghatározni.

A programok tartalmát a hierarchikus rendben felette álló (nemzetközi, országos, regionális és megyei szinten meghatározott) célok és programok együttesen határozzák meg. A környezeti tervezés tehát egy

¬ **többszintű tervezési tevékenység.**

Fontos, és a készítés során szem előtt tartandó szempont, hogy

¬ **közérthető megfogalmazásra törekedjünk,**

¬ **a módszereket a helyi adottságokhoz igazítsuk**

és hogy a program valóban érdemi segítséget jelentsen a település számára. Meg kell fogalmazni, hogy reálisan tekintve az elképzeléseket és terveket,

¬ **mit lehet tenni rövid-, közép- és hosszú távon**

ahhoz, hogy a hosszú távú tervek megvalósuljanak. Emellett viszont a település

¬ **meglévő értékeit, adottságait sem szabad veszni hagyni.**

Fontos, hogy a program

¬ folyamatos megújítást igényel,

figyelembe kell venni a társadalmi és a gazdasági környezet változásait, a környezeti programnak, és a benne megfogalmazott feladatoknak folyamatos tevékenységgé kell válnia, illeszkedve a már meglévő és a fejlesztés alatt álló tervezési rendszerekhez. Egy megfelelően elkészített programnak tartalmaznia kell egy környezeti állapot- illetve helyzetfelmérést (a környezeti elemek állapotának leírásával), problémafelvetést, problémakatasztert a prioritási sorrendnek megfelelően összeállítva, az elérendő célok és megoldandó feladatok leírását és a programokat (1. melléklet).

III. 2. Általános leírás

Báta község földrajzi helyzete

Báta község Tolna megye déli részén fekszik, területe határos Baranya és Bács-Kiskun megyével. A Tolnai-Sárköz kistájegységhez tartozik, nyugat-délnyugatról a Szekszárdi dombság, keletről a Duna határolja. A keleti része a Duna egykori és jelenlegi árterületéhez tartozik, amely a Gemenci erdő része és Duna-Dráva Nemzeti Park néven országos szintű természetvédelmi oltalom alatt áll. A település mérsékelten meleg-mérsékelten száraz

éghajlatú területen fekszik. Az évi középhőmérséklet 10,5°C, évi napsütéses órák száma 2050 körüli, az évi csapadékmennyiség 620-650 mm. Az uralkodó szélirány ÉNy-i, emellett jelentős a déli szél gyakorisága.
A település a dunai löszfennsík északi lábánál fekszik, szerkezetét elsősorban a földrajzi adottságok határozzák meg. A közigazgatási terület legalacsonyabb pontja +85 mBf, amely a Duna mentén található, azonban a községtől északra fekvő területek és a belterület északi része is +90 mBf alatt fekszik, legmagasabb pontja pedig a löszfennsíkon található, +175,6 mBf. A Sárköz területeinek felszíni kőzete megfelelő mésztartalmú lösz, homok és ártéri üledék, melyeken közepes termőképességű termőföldek alakultak ki. A Geresdi-dombság bátai részének termőterületei is közepes minőségű lösz-területek, ahol jelentős szőlőültetvények találhatók.
A kistájegység állatvilága a Nagy-Alföld faunajárásához tartozik, növényföldrajzi szempontból pedig a Mezőföldi flórajárásba. A Gemenci erdőhöz tartozó terület nagyvad-állomány száma, illetve a természetes növénytársulások területi mérete jelentős. Egyéb területekre a kultúrsztyepp a jellemző.
A település északi része a Duna hajdani árterülete miatt vízfolyásokban, vízjárta-vizenyős helyekben, holtágakban rendkívül gazdag. A községet keletről a Duna határolja. A község területe vízrajzi szempontból a Szekszárd-Bátai belvízrendszer területébe tartozik. A belterület csapadékvízének befogadója a Sárvíz-csatorna, amely a Szekszárd-Bátai főcsatornán keresztül a Dunába szállítja a vizet.
A központi belterületen kívül, attól 3 km-re, az 56. sz. főút mentén fekszik Furkótelep, lakott belterületi rész.
A település távolsága a szomszédos és a jelentősebb településektől:

Dunafalva ~ 8 km	Mohács ~ 24 km
Dunaszekcső ~ 8 km	Baja ~ 31 km
Bár ~ 12 km	Szekszárd ~ 30 km
Alsónyék ~ 15 km	Szeremle ~ 40 km
Bátaszék ~ 14 km	Pécs ~ 64 km
Pörböly ~ 19 km	

Báta történeti múltja

Báta középkori eredetű falu, de már az őskorban, Krisztus születése előtt több évezreddel lakott vidék volt. A falu alsó része felett emelkedő Öreghegy teraszos sáncolása a kutatások szerint a keltáktól származik. Az itt talált cseréptöredékek, szarvasagancsból készült eszközök bizonyítják, hogy hosszú ideig lakott hely volt. Kimagasló jelentőségű itt talált keltakori lelet a szakirodalomban *bátai vadkan*ként nyilvántartott tömör bronz szobrocska.
A honfoglalás után környékünk nagyfejedelmi törzs szállásterülete, később királyi birtok volt. A honfoglaló magyarokat kísérő török nyelvű nomád nép - besenyők - telepedtek meg itt.
A település neve nagy valószínűséggel víznévből ered. A báta a maga' mocsár, sár' jelentésével nem más, mint török megfelelője a magyar Sár, Sárvíz elnevezésnek, azaz a Fejér-Tolna megyei Sár vagy Sárvíz alsó folyását a körülötte megszállt török népek a magyar névvel rokon értelmű Bata néven hívták. Báta első írásos említése Bátató alakban a Pécsváradi apátság 1015. évi hamis privilégium levelében szerepel. A kis halászfalu helye nagyon pontosan meghatározható, hiszen a neve alapján a Báta folyó azaz a Sárvíz tövében, torkolatában fekszik.
A falu a 14. század végén kerül a pécsváradi apátság tulajdonából a bátai apátság tulajdonába, s ekkortól viseli Bátató helyett a Báta nevet.

A középkori bátai apátságot Szent Vér ereklyéje tette országszerte híressé. Zsigmond király nagy tisztelője volt a Szent Vér ereklyének, kétszer is járt Bátán, először 1395 húsvétján, majd 1409-ben Ő fordult IV. Jenő pápához 1434-ben, hogy a bátai templomnak az ereklye miatt búcsúkiváltságot kérjen. 1441-ben Hunyadi János a bátai apátság közelében veri szét a fellázadt bárók csapatát. Ettől kezdve a Hunyadi család is nagy tisztelője a Szent Vérnek. Hunyadi Mátyás is hosszabb időt töltött a monostorban, s innen irányította a török elleni hadserege szervezését. Az 1500-as évek elején a Dunán lefelé hajózva a legjelentősebb kikötő Báta lehetett, amit az is látszik bizonyítani, hogy Nándorfehérvár felmentésére küldött hajóhad itt kötött ki. A révátkelés és a vásárai is országos hírűek voltak. 1526. augusztusában II. Lajos király a csatába indulás előtt az apátságban gyónt és áldozott. A végzetes mohácsi csata után a török sereg Bátát érintve vonult a hadiúton Buda irányába az apátságot és a mezővárost is felgyújtotta.1529-ben ismét felégette, majd 1535-ben egy portyázó török csapat véglegesen elpusztította az apátságot. Többé a bencések nem tértek vissza. Ebben az időben 600 főre tehető a falu lélekszáma.

Az 1828-as országos összeírás szerint tiszta magyar nemzet lakja a falut, 427 házban 2658 ember élt. Katolikus 2143, református csak 515 lélek. Iskolába 204 gyermek járt. A lakosság összetétele 212 jobbágy, 251 zsellér, 26 mesterember, főként takácsok, molnárok, kisebb számban kovács, fazekas, mészáros, szabó, csizmadia, halász, egy kereskedő.

A 19. század elején a gyakori árvízkárok miatt egyre gyakrabban sürgetik a bátaiak a Duna szabályozását, melyet 1820-ban kezdődik meg és 1872-ben fejeződik be a védgáttöltés elkészültével.

Az 1848-as szabadságharc idején a császári seregek ismét porig égetik a települést, de a lakosság szerencsésen megmenekül és újjáépíti a falut. A felszegi régebbi iskolát egy tanteremmel és tanítói lakással 1879-ben, az újabbat szintén egy tanteremmel és tanítói lakással 1891-ben építik fel. A felszegi állami óvoda 1909-ben nyílt meg, az alszegi egy évvel később. A falun végighaladó mintegy 4 km hosszú utcát 1890 körül kövezik le. 1901-es népszámlálás adatai szerint már 4119-en élnek Bátán. 1913-ban kőhíd és kövesút épül a komp kikötőig, mely összeköti Bátát - Szeremlével. Az első világháború sok hősi halottat követel. Majd 1918. december 6-án szerb megszállás alá kerül a falu egészen 1921-ig, a visszacsatolásig. Az egykori apátság helyén 1939-ben épül fel a Szent Vér templom.

III. 3. Természeti környezeti elemek és a környezet-egészségügy emberi vonatkozásainak bemutatása

III. 3. 1. A levegő állapota

A tiszta, egészséges levegő biztosítása alapvető emberi szükséglet. A légszennyezettség (immisszió) a levegőben a levegőterhelés hatására kialakult légszennyező anyag koncentrációja, beleértve a légszennyező anyag adott időtartam alatt felületekre történt kiülepedését. A levegőterhelés (emisszió) valamely anyag vagy energia levegőbe juttatása.

Klimatikus viszonyok

A terület mérsékelten hűvös és a mérsékelten meleg éghajlati öv határán helyezkedik el. Csapadékosság szempontjából a vizsgált hely a mérsékelten száraz és száraz zónák határán található. Évente 2000-2050 óra napsütés várható, ebből nyáron 800-830 órán, télen mintegy 200 órán át süt a nap. Az évi középhőmérséklet a középső vidékeken9,9-10,0, É-on 9,6-9,8, D-en 10,1-10,2 °C. A tenyészidőszak középhőmérséklete 16,5-16,8 °C. Az évi abszolút hőmérsékleti maximumok átlaga 34,0-34,3 °C, É-on kevéssel 34,0 °C alatti. A téli abszolút minimumoké –16,0 és 16,5 °C közötti. Az évi csapadékösszeg 580-610 mm, de É-on csak 560 mm körüli. A tenyészidőszakban 330- 350 mm eső valószínű. A legtöbb egy napra eső csapadék 130 mm volt, Sióagárdon. A hótakarós napok átlagos száma 32-35, legnagyobb átlagos vastagsága 24-26 cm körüli. Az ariditási index értéke 1,15-1,21 É-on 1,25 körüli.

Leggyakoribb szélirány az ÉÉNy-i, emellett jelentős a déli szél gyakorisága is; az átlagos szélsebesség kevéssel 2,5-3,0 m/s fölötti.
A község levegőjének minőségét az alábbi emissziók határozzák meg:

1. *egyedi fűtések*
2. *mezőgazdasági és szolgáltató létesítmények*
3. *közlekedés*

A **fatüzelés** viszonylag alacsony hőmérsékletű égéssel történik, így nitrogénoxid kibocsátást nem eredményez. Mivel a fa ként nem tartalmaz, elmarad a kén-dioxid kibocsátás is. Ezzel szemben jelentős a szilárd nem toxikus légszennyezőanyag (pernye) kibocsátás. A jó szabályozási lehetőség következtében a **gáztüzelés** viszonylag kis mértékű szénmonoxid kibocsátást eredményez. Mivel a gáz kéntartalma jelentéktelen, gyakorlatilag kéndioxid nem keletkezik. A magas égési hőmérséklet miatt nitrogén-oxid kibocsátással kell számolni, de szilárd szennyeződés gyakorlatilag nem keletkezik. Megállapítható, hogy a fatüzelés mellett a gáztüzelés okozza a legkisebb környezetszennyezést.
A lakásokat többnyire gázzal fűtik. A gázhálózatot a település belterületének nagy részén (Furkótelepen nem) kiépítették, a háztartások 90%-a csatlakozott is rá. A lakások fennmaradó részében a fűtést vegyes tüzeléssel oldják meg.
A település légszennyezettségi állapotáról mérési adatok nem állnak rendelkezésre. A környezeti adottságok alapján joggal feltételezhető, hogy a légszennyezettség a község közigazgatási területén a 14/2001. (V.9.) KöM-EüM-FVM együttes rendelet szerinti egészségügyi és ökológiai határértékeket nem haladja meg.
A hagyományos szén-, fa- esetleg olajtüzelésű fűtésből származó légszennyező anyagok szén-monoxid és kén-dioxid, korom, pernye - mennyisége a jó levegő-minőséget lényegesen befolyásolhatja, ezért a fűtési időszakban a levegő minősége rosszabb, mint azon kívül. A település levegőminőségének további javulása érhető el a gázhálózat kibővítésével.

Ipar, mezőgazdaság
Báta területén ipari tevékenységből származó légszennyező forrás nem üzemel, így községben nincs jelentős ipari eredetű levegőszennyezés. Ennek a kedvező állapotnak a fenntartása érdekében a jövőben csak olyan új tevékenységeket célszerű támogatni, melyek a lakókörnyezetet minimális mértékben terhelik. A közlekedési emissziókat a szén-monoxid, nitrogén-oxidok, korom és kén-dioxid szennyezőanyagok jellemzik. Báta községet az 56. számú útról leágazva az 51168. sz. úton lehet megközelíteni. A közlekedés okozta légszennyező hatások csak kismértékűek, hiszen a községre vezető úton átmenő forgalom nincs a település helyzetéből adódóan

III. 3. 2. A vizek állapota.
Felszíni vizek
A település északi része a Duna hajdani árterülete miatt vízfolyásokban, vízjárta-vizenyős helyekben, holtágakban rendkívül gazdag. A községet keletről a Duna határolja. A község területe vízrajzi szempontból a Szekszárd-Bátai belvízrendszer területébe tartozik. A belterület csapadékvízének befogadója a Lajvér-patak, amely a Szekszárd-Bátai főcsatornán keresztül a Dunába szállítja a vizet. A felszíni csapadékvizek fő befogadója a település belterületét É-D-i irányban átszelő Szekszárd-Bátai főcsatorna, amely a Holt-Duna ágán keresztül a Dunába folyik. A Duna mentén elsőrendű árvízvédelmi fővonal és másodrendű árvízvédelmi védvonal húzódik.
A község földrajzi fekvéséből adódóan nagy gond elsősorban a belterületet kísérő dombokról lezúduló csapadékvizek elvezetése. A vízelvezetés jellemzően nyílt árkos rendszerű, részben burkolt kialakítású. Az árkok burkolása folyamatos. Az önkormányzat a csapadékvízkár elhárítása érdekében a belterületre csapadékvíz rendezési tervet készíttetett, a megvalósítása

azonban elmaradt.
Csapadékos időszakokban, illetve a Duna magas vízszintje esetén a külterületi területeken veszélyt jelent a belvíz is. Báta külterületének jelentős része hullámtér, illetve a töltés mentett oldalán nagy kiterjedésű árvízveszélyes terület található.
A települési szennyvíztisztítás szempontjából érzékeny felszíni vizek és vízgyűjtőterületük kijelöléséről szóló 240/2000. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. számú melléklete szerint Báta nem tartozik az érzékeny felszíni vizek vízgyűjtő területét kijelölő települések közé. A felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet célja a felszíni vizek minőségének megóvása, fenntartása és javítása, a vízi és vízközeli, továbbá a felszíni víztől közvetlenül függő szárazföldi élőhelyek és élő szervezetek fennmaradásához szükséges feltételek biztosítása, a vízhasználatok biztonsága, az emberi egészség-, és a környezeti állapot megőrzése érdekében a szennyezések megelőzése és csökkentése. A Korm. Rendelet 25.§-a kimondja, hogy szennyvízkibocsátással, közcsatornába vezetéssel kapcsolatos környezetvédelmi követelményeket a kibocsátó számára külön jogszabály szerinti engedélyben, - illetve azok hatálya alá nem tartozó külön jogszabály szerinti tevékenység esetén a felügyelőség által kiadott külön engedélyben – kell meghatározni.
A kibocsátási követelményeket:

a) környezeti hatásvizsgálat hatálya alá tartozó kötelezett tevékenységek esetén környezetvédelmi engedélyben,
b) a Kormány által külön rendeletben meghatározott egyes létesítmények tekintetében, egységes környezethasználati engedélyben,
c) környezetvédelmi-felülvizsgálat elvégzése esetén a környezetvédelmi működési engedélyben kell meghatározni.

A kormányrendelettel összhangban az egyes befogadókba vezethető szennyező és mérgező anyagokra vonatkozó határértékeket a vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól szóló 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet írja elő. E rendelet 2. számú melléklete szerint a vizsgálati terület a általánosan védett befogadók területi kategóriájába tartozik.
A település északi része a Duna hajdani árterülete miatt vízfolyásokban, vízjárta-vizenyős helyekben, holtágakban rendkívül gazdag. A községet keletről a Duna határolja. A község területe vízrajzi szempontból a Szekszárd-Bátai belvízrendszer területébe tartozik. A belterület csapadékvízének befogadója a Lajvér-patak, amely a Szekszárd-Bátai főcsatornán keresztül a Dunába szállítja a vizet. A Tolnai-Sárköz felszínét a magasártérbe mélyült, természetes folyamatok és mesterséges beavatkozások hatására feltöltött és feltöltődő morotvák kusza hálózata szövi át. A terület belvízveszélyes, a szabályozásokig nagy felszíneket foglaltak el az időszakosan vízzel borított mocsaras felületek.

A település meghatározó részét magában foglaló Tolnai-Sárköz kistáj teljes egészében a Duna ártere, amelyet Pakstól Bátáig annak 67 km hosszú medre kisér K-ről. Ezen a szakaszon éri el a Dunát a Paks-Faddi főcsatorna (22 km, 206 km2), a Sió (123 km, 14721 km2, amelyből annak 19 km-es torkolati szakasza tartozik a kistájhoz), a szekszárdi Kis-Duna-csatorna (22 km, 66 km2) és a Szekszárd-Bátai-főcsatorna (42 km, 257 km2). Mérsékelten száraz, gyenge lefolyású terület. A legnagyobb vízállások a kora tavaszi jeges árvizek esetén szoktak bekövetkezni, melyeknél a kora nyáriak jóval tartósabbak. A kisvizek ideje a nyár vége és az ősz. A védgátakon kívüli mentesített ártérről 400 km-es csatornahálózat és két, együttesen 9 m3/s teljesítményű szivattyútelep vezeti le a belvizeket. A Duna az év minden szakaszában hajózható. Vízminőség szerint a Duna Fajszig II., attól D-re I. osztályú. A Sió azonban - főleg a balatoni utánpótlás híján - erősen szennyezett, III. osztályú. Emiatt esetenként a Duna vízminősége is leromlik. Ugyancsak ilyen a Szekszárd és Bátaszék kommunális

szennyvizeitől terhelt Lajvérpatak és a Szekszárd-Bátai-főcsatorna. A kistájnak számos állóvize van (36), közülük 26 a szabályozások alkalmával levágott vagy korábban természetes úton lefűződött holtmeder. Köztük a Faddi Holt-Duna a legnagyobb (182 ha). A természetes tavak is folyómedrek voltak valamikor. A Pörböly melletti a legnagyobb felületű (13 ha).Víz, csapadékvíz

- A település belterületének nagy részén biztosított a vezetékes vízzel való ellátás, Furkótelepen nem. Az ivóvíz biztosításának lehetősége a településen, hosszútávon megoldott.
- A község területén a csapadékvíz elvezetés rendszere egységesen nyílt árkos megoldással került megépítésre.
- A településen gondot jelent a dombokról lezúduló csapadékvizek elvezetése. A nagy mennyiségű vizet földárkok vezetik el.
- A külterület jelentős részén okoz gondot a belvíz, illetve a területek nagy része hullámtér, árvízveszélyes terület

Szennyvíz

- Báta egy része szennyvízgyűjtő csatornahálózattal rendelkezik. A település többi területén a kommunális szennyvizek gyűjtése nem megfelelő.
- A szennyvizek gyűjtésére szolgáló aknák nem mindenhol vízzáróak, némely helyen szikkasztóként funkcionálnak.
- A szennyvíz elszállítását rendelet nem szabályozza, nincs hatósági kényszer annak elvégeztetésére

III. 3. 3. A talaj állapota

A sárközben jellemző talajtípus a réti talaj, amely idősebb öntésterületeken sásos, savanyúfüves, buja növényzet alatt alakul ki. A domboldalakon két talajtípus alakult ki, az agyagbemosódásos barna erdőtalaj és a csernozjom barna erdőtalaj. Gyakori még a karbonát maradványos barna erdőtalaj és további 11 genetikai talajtípus is előfordul. Az ártéren döntő többségében humuszos öntéstalaj, kisebb arányban nyers és réti öntéstalaj található. A termőterületek a szántóföldi mezőgazdasági termelés szempontjából közepes minőségű termőterületek.

A környezeti elemek közül a talaj állapotának vizsgálata, szennyezettségének ismerete különösen fontos, hiszen a talaj egy többfázisú (fizikai, kémiai, biológiai) rendszer, amely az emberek életminőségét meghatározó összes környezeti elemmel közvetlen és közvetett kapcsolatban van. A termőföld részben megújuló energiaforrásként is felfogható, ezért – főleg a jellemzően mezőgazdaságból élő térségekben - feltétlenül nagy odafigyelést kell szentelni a megóvására, megőrzésére. A talaj és a víz védelme kiterjed a föld felszíni és felszín alatti rétegeire. Az egészséges életfeltételek biztosítása érdekében a földben, vagy a föld felszínén csak olyan anyag helyezhető el, valamint csak olyan tevékenység végezhető, amely a földet valamint a környezeti elemeket, a felszíni és a felszín alatti vizeket nem szennyezi, nem károsítja.

III. 3. 4. Területhasználat

A község közigazgatási területe 6051 ha, ebből belterület 206, külterület pedig 5745 ha. A község területén a történelmi időkben jellemző volt a tanyavilág. A külterületi tanyák száma soha nem haladta meg a 100-at, jelenleg a területen nem található. Báta község közepes minőségű termőterületeken fekszik, ennek ellenére mezőgazdasági jellegű település. Legjellemzőbb szántóföldi növényei a búza, az őszi árpa és a kukorica. Jelentős továbbá a szőlőtermesztés, valamint a kertészeti kultúrák nem jellemzőek. Egykor jelentős volt a

gyümölcstermesztés (alma, kajszi, őszibarack), amely mára vesztett jelentőségéből, de teljesen nem szűnt meg.
A termőterületek megoszlása:

- Erdő: 1986 ha
- Fásított terület: 13 ha
- Gyep (rét, legelő): 311 ha
- Gyümölcsös: 92 ha
- Kert: 27 ha
- Nádas: 52 ha
- Szántó: 2973 ha
- Szőlő: 291 ha

III. 3. 5. Táj, természeti értékek, Természet és tájvédelem

A település táji környezetét a földrajzi adottságok, illetve az azon kialakult tájhasználat, mezőgazdasági kultúrák határozzák meg. Báta község Tolna megye településrendezési terve alapján védett természeti területen és tájképvédelmi területen található.

Natura 2000 területek

Báta közigazgatási területén országos jelentőségű védett természeti értékek találhatók, melyek a *Natura 2000* hálózat részét képezik. Az európai direktívához való csatlakozás jelentette élőhely- és madárvédelmi irányelv értelmében *Natura 2000* területként kijelölésre kerültek bizonyos részek a veszélyeztetett fajok, különösen a vonuló madarak populációinak és azok élőhelyeinek megóvására. *Natura 2000* területek helyrajzi száma jelentős Bátán. Az árvízvédelmi töltés és a Duna közti terület holtágakkal, tavakkal szabdalt erdőterület, mely a Duna-Dráva Nemzeti Park része.

Ramsari területek

Béda – Karapancsa

A Béda – Karapancsa területének nagy része Baranya megyében található, kis része érinti Bátát. A Béda – Karapancsa 1997 óta Ramsari terület, mely 1150 hektár. A térség több hullámtéri élőhelynek és nedves rétnek ad otthont, folyókkal, tavakkal, vízfolyásokkal, holtágakkal. A Duna hullámterében egyedül itt található meg az endemikus fekete galagonya (Crataegus nigra). Ritka és veszélyeztetett növényfajok találhatók itt. Madárvilágára is a védett és fokozottan védett fajok gazdagsága jellemző. Természetesen a vándorlások idején is fontos helyszín, számtalan védett récefaj és vízimadár pihenőhelye a Béda -Karapancsai vizes élőhely, úgy, mint a nyári lúd (Anser anser), a vetési lúd (Anser fabalis), a nagy lilik (Anser albifrons). Récék közül főként cigányréce (Aythya nyroca), barátréce (Aythya ferina), böjti réce (Anas querquedula), kanalasréce (Anas clypeata) és tőkés réce (Anas platyrhynchos) csapatok fordulnak elő nagy számban. Emlősök közül a fokozottan védett vidra (Lutra lutra) egyik kedvenc tartózkodási helye található itt.

A terület veszélyeztető tényezői közül, az intenzíven terjedő betelepített fafajokat kell megemlíteni, amely gyorsan kiszorítja az ott élő természetes vegetációt, valamint a mocsarakat, nedves kaszálókat tápláló folyók szennyezéseit, melyek az egész ott élő élővilágot veszélybe sodorják.

Országos jelentőségű védett területek (Ex lege védett területek)

Az 1996. évi LIII. törvény értelmében annak erejénél fogva védelem alatt áll valamennyi forrás, láp, barlang, víznyelő, szikes tó, kunhalom, földvár. Ezek jegyzékét a Duna - Dráva Nemzeti Park Igazgatósága készíti el. Báta község közigazgatási területén a Duna –Dráva Nemzeti Park részeként országos szintű természetvédelmi oltalom alatt álló területek találhatók.

Gemenc

Duna-Dráva Nemzeti Park tájegységei közül Gemenc az egyik legnagyobb. A Duna utolsó, nagy természetes árterei közé tartozik. A múlt századi vízrendezések ellenére ma is a 35 km hosszan a Duna mentén húzódó, mintegy 180 km2 területű Gemenc Európa egyik legnagyobb összefüggő ártere. Gemenc egyedülálló értékét a Duna vízjárása szerint változó kisebb-nagyobb holtágak, belső tavak, időszakos vízállások és az azokat övező ártéri ligeterdők rendszere adja. A vizes élőhelyeken számos védett kétéltű, hüllő- és madárfaj él. Az ártér 80 %-át borító erdőkben gazdag vadállomány található.

Vizeink látványossága

III. 3. 6. Élővilág

Növényvilág:

Jelenleg a Gemenc területén található erdők többsége már az ember által létrehozott, mesterséges erdő, őshonos fafajú, természetszerű állományok élővilága leginkább a területen hajdan előforduló természetes erdőtársulásokkal jellemezhető. A területen előforduló fontosabb erdőtársulások a következők:

- Fehér fűz- fekete nyár ligetek
- Fehér nyár ligetek
- Tölgy-kőris – szil ligeterdők
- Kulturerdők (Legnagyobb arányban a nemes nyár található. Kisebb arányban amerikai kőris (Fraxius pennsylvanica), fekete dió (Juglans nigra), akác (Robina pseudoacacia), és a zöld juhar (Acer negundo) fordul elő
- Fás legelők, rétek
- Vizes élőhelyek védett növényei (A víz felszínén úszó növények: rucaöröm (Salvinia natans), fehér tündérrózsa (Nymphea alba), sulyom (Trapa natans), tündérfátyol (Nymphoides peltata), és a mételyfű (Marsilea quadrifolia). A vízpartok mentén előfordul a védett kálmos (Acorus calamus).

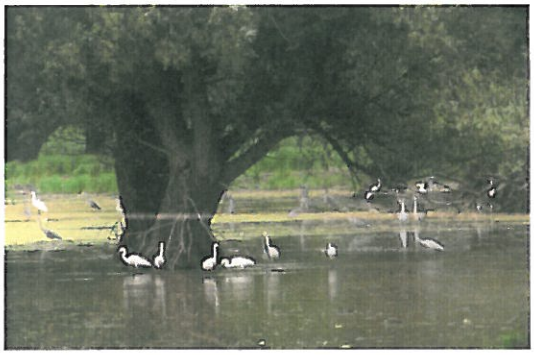
Állatvilág:

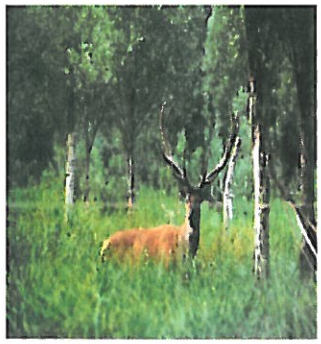
Gemenc gazdag állatvilágának létfeltételeit egyfelől a természetszerű ártéri erdők, másfelől a rendszeres áradások, illetve az azután visszamaradó, táplálékban bővelkedő kisebb-nagyobb vízállások biztosítják. Gemenc területén előforduló legfontosabb védett állatfajok a következők: kecskebéka (Rana esculenta), vörös hasú unka (Bombina bombina), barna varangy (Bufo bufo), tarajos gőte és a pettyes gőte (Triturus cristatus, T. vulgaris), mocsári teknős (Emys orbicularis), vízisikló (Natrix natrix), kockás sikló (Natrix tesselata), fekete gólya (Ciconia nigra), rétisas (Haliaetus albicilla), barna kánya (Milvus migrans),

kerecsensólyom (Falco cherrug)), szürke gém (Ardea cinerea), fekete harkály (Drycopos martius), jégmadár (Alcedo atthis), tavi denevér (Myotis dasycneme), vízi denevér (Myotis daubentoni), vidra (Lutra lutra), európai hód (Castor fiber), vadmacska (Felis silvestris), nyuszt (Martes martes).
Gemenc területén gyakoriak a nagyvadak, gímszarvas, vaddisznó, ezért hazánk mindmáig egyik legfontosabb vadászterülete.

Az ökológiai hálózat ökológiai folyosói

Az ökológiai hálózat folytonos és megszakított területei, a természetes és természetközeli területeket összekötő, biológiai kapcsolatot biztosító sávok, mozaik láncolata. Az országos ökológiai hálózat területe Bátán megegyezik a Duna-Dráva Nemzeti Parkhoz tartozó területekkel

Ökoturizmus - adta lehetőségek a kínálatból

III. 3. 7. Környezet-egészségügy

Demográfiai jellemzők

A település lélekszáma 1845 fő. A településen élők száma egyharmad, kétharmad arányban megoszlik a cigányság és a magyar őslakosság között. A rendszerváltást követően a településen működő termelőszövetkezet átalakult, így a mezőgazdaságból élők között jelentős arányban alakult ki a munkanélküliség. Báta 240/2006. (IX. 30) Kormányrendelet alapján társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések egyike.

Népesség alakulása az elmúlt 5 évben

2006	1973 fő
2007	1845 fő
2008	1838 fő
2009	1827 fő
2010	1845 fő

Bátán, mint az országos viszonylatokhoz hasonló kistelepülésen egyre csökkenő, elöregedő a lakosság a jellemző. A településen ezt a tendenciát a fiatalok elvándorlása jellemzi. Az önkormányzat célja, hogy a településen élők élet- és lakhatási körülményeit a legkedvezőbb feltételekkel biztosítsa, megakadályozza az elvándorlást. A település természeti adottságait kihasználva épített érték, hagyományaink, kulturális értékeinket megismertessük, és

turisztikai kínálattá formáljuk. A településen élők megélhetési, anyagi lehetőségeit kiegészítése.
A legfőbb népességmegtartó erő, ha a lakosság megélhetése, foglalkoztatottsága megfelelő szinten helyben biztosított. Jelenleg a faluban 200 fő meghaladó regisztrált munkanélküli található, szociális segélyben 228 fő részesül.
A foglalkoztatottsági helyzetről alkotott képet azonban tovább árnyalja a munkahellyel nem rendelkező, de segélyt nem igénylő családtagok, háztartásbeliek, kényszervállalkozók köre.
Báta népességének közel 58 %- a (KSH 2002-ben kiadott adata alapján), a gazdaságilag nem aktív csoportba tartozik, azaz inaktív kereső vagy eltartott.

Egészségügyi ellátás
Háziorvosi alapellátás
A településen egy háziorvosi praxis működik. 1540 fő beteget lát el.
Gyermekorvosi szolgálat
A gyermekorvosi ellátást a háziorvos és havi egy alkalommal a településen rendelő vállalkozó gyermekorvos lát el.
Fogorvosi ellátás
A fogorvosi rendelés a településen nincs, a Bátaszéki körzethez tartozik a település.
Iskolafogászati ellátás
Az általános iskolások körében a szűrővizsgálatokat évente a körzetesített Bátaszéki orvosi rendelő látja el.
Iskolaorvosi szolgálat
Az iskola-egészségügyi teendőket a helyi háziorvos látja el.
Anya-, csecsemő- és gyermekvédelem, védőnői munka
A gondozotti létszám 83 család, mely igen magas érték. Az ellátandó feladatkörök a nővédelem, a várandós és gyermekágyas nők, a 0-6 éves gyermekek és a tanköteles gyermekek gondozása (277 fő), lakossági védőnői méh nyakrák szűrő program 2010, évtől,. valamint a családgondozás és idősellátás.

Egészségügyi helyzet
A háziorvosok nyilvántartásai szerint a leggyakoribb betegségek a felső légúti infekciók, a magas vérnyomás, a cukorbetegség, a mozgásszervi panaszok és a depresszió voltak. A bátai lakosság egészségi állapota lényegesen nem tér el az országos átlagtól. A legnagyobb számban szív- és érrendszeri betegségben, valamint diabetesben szenvednek, jelentős az elhízásnak és az emelkedett vérzsírnak, mint rizikótényezőknek az előfordulás is.

III. 4. A települési környezet művi elemeinek és infrastrukturális rendszerének állapotjellemzői.

III. 4. 1. Települési és épített környezet elemei
Lakóterületek:
A község belterületének túlnyomó része lakóterület, melyek egy részét jellemzően nagyméretű lakótelkek alkotják, míg a völgyekbe felfutó utcák két oldalán kisméretű telkekből áll, mindkettő a falusias lakóterület építési övezetbe sorolandó. A falusias lakóterületen tömbjein a lakóépületek száma 822 db, középületek szám 8 db. Az épített értékek között 3 műemléki védettségű objektum és 88 db helyi védelem alatt álló hagyományőrző jellegű lakó és gazdasági épület található. A községben nagy számú foghíjtelek száma. Új építési szándék esetén az üresen álló foghíjtelkek beépítésére kell törekedni. A lakóterületbe ékelődve helyezkednek el a község alapfokú ellátását biztosító

intézményei: a községháza, az óvoda, általános iskola, a művelődési ház, orvosi rendelő, az egészségház és a templomok, tornaterem.

Gazdasági területek:

Jelentős mértékű zavaró hatású területbe sorolandó az 56. számú főút menti állattartó telepek, valamint a központi belterülettől északra fekvő tehenészeti telep és terménszárító telephelye. A főút menti gazdasági területek lakott területtől jelentős távolságban helyezkednek el, ezért ezeken a területeken bármilyen zavaró hatású

Különleges területek:

A különleges területbe azok a területek tartoznak, amelyek a rajtuk elhelyezendő építmények különlegessége miatt a temetők (katolikus, református, zsidó) és a völgyekben elhelyezkedő pincesorok néven emlegetett, jelenleg is használt présházak és pincék.

Különleges beépítésre nem szánt területek (Kk):

Ilyen terület a 0272/2., és a 0275. hrsz-ú, a Duna hullámterén belül fekvő, meglévő sportolási célú terület.

Zöldterületek

Báta község belterületén a zöldterület aránya magas. Központi Park, játszóterek, utcaöblök.

Erdőterületek:

Báta község területének jelentős hányada erdő művelési ágban nyilvántartott terület (1986 ha, a külterület 30 %-a). Az erdőterületek jelentős része védett természeti területen fekszik, ezért településrendezési szempontból elsődlegesen védelmi rendeltetésű erdőterületté nyilvánítandók. Továbbá védelmi rendeltetésű erdőterületbe sorolandók a belterületi partfalak fölött húzódó erdők, az utak mentén és a gazdasági telephelyek köré telepített erdősávok, valamint a csúszásveszélyes területeken lévő erdők. Védelmi rendeltetésű erdőterületbe sorolandó a Nemzeti Park területén szétszórtan elhelyezkedő épületek területei. Erdőtelepítéseknél törekedni kell honos fafajokból álló elegyes erdők telepítésére. A község közigazgatási területén tiltandó allergiát okozó fafajok telepítése.

Mezőgazdasági területek:

A község területén a termőföldek művelési áganként való megoszlásánál a megyei átlaghoz képest alacsonyabb a szántó művelési ágú területek aránya, míg a gyep, gyümölcsös, kert, nádas és a szőlő aránya magasabb. A mezőgazdasági területek - jellemző telekméret és művelési ágak szerint – általános mezőgazdasági és kertes mezőgazdasági területbe sorolandók. Előbbiek esetében a védett természeti területen, annak védőövezetében, ökológiai hálózat vagy tájképvédelmi területen, illetve vízfolyások mentén lévő területeket védett általános mezőgazdasági területbe sorolandók, amelyen az építés feltétele meghatározandó, az épület elhelyezése korlátozandó. Kertes mezőgazdasági területbe sorolandók a belterület mezőgazdasági területei, valamint az egykori zártkerti részek mezőgazdasági területei.

Vízgazdálkodási területek

A községi vízmű, vízmű kutak, víztározók, a szivattyútelep területe, illetve a Duna, egyéb vízfolyások és árkok, valamint a tavak területei vízgazdálkodási terület megtalálható a településen. Továbbá vízgazdálkodási területbe sorolandó a holtág horgászta a Dunaparton. A Duna partján elhelyezkedő, közel 44 ha nagyságú területen személy- és kedvtelési célú hajók számára szolgáló kikötő és csónakkikötő létesíthető. Az építmények elhelyezésénél különösen figyelemmel kell lenni a természetvédelmi, vízvédelmi és katasztrófavédelmi előírásokra

I. 4. 2. Infrastruktúra környezeti vonatkozásai .

Vízellátási jellemzők

Báta központi belterületi részének ivóvíz-ellátása megfelelő, szolgáltatója a Dél-Tolna Közmű-üzemeltető és Szolgáltató Kft. A vízellátó rendszer vizét a településterületén található vízbázisról biztosítják. Az ivóvizet 2 db kút szolgáltatja, illetve 1 db tartalék kúttal is rendelkeznek. A település vízellátását a kutak hosszú távon is biztosítani tudják. Báta szerepel az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről szóló 201/2001. (X. 25.) Kormányrendelet mellékletében, mint olyantelepülés, ahol a szolgáltatott ivóvízben az ammónium tartalom a 0,5 mg/l-nél nagyobb. Az ammónium-koncentráció határérték alá történő csökkentését sürgősen meg kell oldani. A települési ivóvízhálózat kiépítettsége csaknem 100 %-os, a rákötések aránya 96 %-körüli. A település belterületéhez tartozó Furkótelepen nincs kiépítve a vezetékes ivóvízhálózat.

Csatornázási jellemzők

A község területének mintegy 60%-a kiépített szennyvízhálózattal rendelkezik. A település többi területén közműpótló gyűjtőmedencék vannak. A szigetelt tárolókban gyűjtött folyékony kommunális hulladék elszállítását vállalkozó végzi, aki a szippantott szennyvizet Bátaszékre szállítja. A közcsatornával elvezetett kommunális szennyvíz biológiai tisztítása a Bátaszék városi szennyvíztisztító telepen történik. A tisztított szennyvíz befogadója a Lajvér patak, fő befogadó a Duna.

Csapadék víz jellemzők

Báta község belterületi csapadék vízelvezetése nyílt föld árokrendszerrel történik. A csapadék vízelvezetés szempontjából kedvező, hogy a település domborzati viszonyai biztosítják a gyors vízelvezetést, azonban a hidraulikailag nem megfelelően méretezett vagy hiányos belterületi vízelvezető rendszerek, átjáró műtárgyak, kapubejárók, hidak megfelelő kiépítése szükséges.

A település középső része csapadékvizei a Szekszárd - Bátai Főcsatorna szivattyútelep alatti medrébe jutnak, míg a település keleti része csapadékvizeinek a Bátai déli holtág a befogadója. A terv távlatán belül feladat a belterületi nyílt árokrendszer folyamatos karbantartása, valamint a befogadó a Szekszárd-Bátai főcsatorna folyamatos tisztítása, illetve a KDT. Vízügyi Igazgatóság kezelésében levő szivattyútelep rendszeres karbantartása.

Hajmás patak - Bátai Főcsatorna összekötő rész

A község nyílt árkos csapadékvíz-elvezető fölárok rendszerrel rendelkezik, mely folyamatosan karbantartandó. A település belvízzel veszélyeztetett Fő utca és É-Ny-i településrésze. Ezen terület védelme érdekében, í vízvédelemre tett intézkedés keretében kivitelezési tervet engedélyeztettünk, amelynek megvalósítása 2010. évben a Fő utca szakaszára megvalósítására került. A csapadék víz elvezetést szilárd burkolatú vízelvezető csatorna építését befejeztük. A Fő utca csapadékvíz okozta károsítás környezetei hatásait megszüntettük.

Energiagazdálkodás, gáz, áram
A település elektromos energia ellátása megfelelő, a központi belterületi részen kívül kiépített hálózattal rendelkezik Furkótelep, Furkópuszta és a külterületi gazdasági telephelyek is. A községben Furkótelepet kivéve a **vezetékes földgázhálózat** kiépült, a rákötések száma magas (ingatlanok ~ 90 %-a).

Telefonhálózat
A település hírközlési ellátottsága megfelelő, vezetékes telefonhálózata kiépült, mobil vételi lehetőségek megfelelőek, a szoláltatók elérhetők. Kábel Tv hálózata minden utcára kiterjedően képült, szolgáltatója a Tarr Kft.
Úthálózat, közlekedés, helyi közlekedésszervezés
Báta közigazgatási területén északi-déli irányba halad át a Szekszárd-Bátaszék- Mohács-Udvari 56. számú főút, amely érinti a Furkótelep nevű belterületi részt, valamint kelet-nyugat irányú Szeged – Baja - Bátaszék 55. számú főút. Az 55. számú főúttal párhuzamosan halad a Bátaszék-Kiskunhalas vasúti vonal, amelynek Bátához legközelebb körzeti vasútállomása Bátaszéken található. Báta központi belterülete az 56. számú főúthoz csatlakozó 51168. számú bekötőútról közelíthető meg, amely országos mellékút kategóriába tartozik. Az önkormányzati belterületei utjai 99 %-ig szilárd burkolatúak.

III. 4. 3. Zöldfelület-gazdálkodás

Települési környezet tisztasága
A települési szilárd hulladékkal kapcsolatos hulladékkezelési helyi közszolgáltatásról és a közterületek tisztántartásáról szóló 5/2009.(VI.25.) számú rendelet rendelkezik a települési környezet tisztaságáról. A zöldfelületek védelméről (8/2008.(X.22), és a fent említett helyi rendelet gondoskodik, a szennyvíz elvezetésével kapcsolatos előírásokat a szennyvíz összegyűjtéséről, elvezetéséről és tisztításáról szóló 10/2001. (X. 15.) számú helyi önkormányzati rendelet tartalmazza. A zöldterületek védelméről a Helyi építési szabályzat is rendelkezik (20/2008 (XII. 31) számú helyi rendelet) gondoskodik. A települési környezet tisztaságára a jegyző ügyel, a mezőőr közreműködésével. A közterületen keletkező szemetet, zöld hulladékot korábban a lakosság a bezárt hulladéklerakóba helyezte el. Folyamatos figyelem felhívással és a szeméttelep őrzésével a lerakó használatát megszüntettük. A zöldhulladék elszállítását az évenként 2 alkalommal megrendezésre kerülő lomtalanítási napokon végezzük.
Báta község belterületén a zöldfelületek aránya jónak mondható. A közterületi zöldfelületek rendben tartása, tisztítása az önkormányzat Településgazdálkodási feladatokat ellátó szakfeladat tevékenységi körébe tartozik. A munkát a mezőőr és a közmunkásokat irányító felelős munkatárs látja el. A közterületen fűnyírást évente legalább 10 alkalommal, lombnyírást szükség esetén végeznek. A község területén éves szinten egy alakommal területet virágosítanak, kb. 500 darab palántát ültetnek ki. A közterület karbantartása kiterjed a parkok, utcák, temető, sportpálya és környéke, településre bevezető útszakasz mindét oldala, templom – kápolna parkok területeire.

III. 4. 4. Zaj- és rezgésterhelés

Zajvédelem
A település területén a közlekedésből származó zaj meghaladja a vonatkozó határértékeket. Ipari jellegű zajkeltő létesítmények a településen nincsenek. Az új létesítmények telepítésénél fokozott figyelmet kell fordítani a zajvédelmi határértékek, előírások betartására. (Jelenleg a 8/2002. (III. 22.) KöM-EüM együttes rendelet) Ezek használatbavétele, üzembe helyezése során műszeres mérésekkel kell ellenőrizni, illetve igazolni a megengedett zajterhelési határértékek teljesülését. Törekedni kell arra, hogy a zaj- és rezgésártalmak minimalizálására már a betelepítéskor történjenek intézkedések

III. 4. 5. Hulladékgazdálkodás

Hulladékgazdálkodás
A kommunális hulladékokat a településről a Hulladékgazdálkodási tervnek megfelelően heti egy alaklommal az Alisca-Terra Kft. gyűjti és elszállítja a településről.
Szükséges a hulladékkezelés jogszabályi megfelelőségének folyamatos biztosítása.
Szelektív hulladékgyűjtés. A településünkről jelenetős az évente 2 alkalommal *lomtalanítás* keretében elszállított hulladék.
A településen 3 helyen szelektív hulladékgyűjtő szigetek kerültek kihelyezésre.
A 0131/1. hrsz-ú ingatlanon lévő bezárt hulladéklerakó rekultivációs tervének készítése folyamatba van, a tervek szerint a rekultivációt követően a területen komposztáló udvar kerül kialakításra.

Veszélyes hulladék kezelése
Annak érdekében, hogy a kommunális hulladékok közé ne kerüljön veszélyes hulladék, az önkormányzatnak tájékoztatnia kell a lakosságot a probléma nagyságáról és megoldási lehetőségeiről, erre vonatkozóan önkormányzati rendeletet szabályoz.
A körzeti veszélyes hulladék gyűjtésére kijelölt terület a 10 km –re elhelyezkedő Bátaszék. telephely. A település közigazgatási területén lévő, bezárt állati hulladékgyűjtő (dögtér) területét lezártuk. Az állati tetemek kezelését térségi hulladék begyűjtő rendszeren keresztül megsemmisítésre elszállítjuk. A veszélyes hulladékok mennyisége várhatóan nem fog csökkeni, sőt bizonyos – az életszínvonal emelkedéséhez köthető – fogyasztási cikkek tömeges felhasználásával (pl. elektronikai hulladékok), valamint egyes szolgáltatások várhatóan egyre jobb minőségével kapcsolatos hulladéktermelés (egészségügyi hulladékok) növekedni fog.

Komposztálás
A településen 2010. évbe 40 db komposztáló láda került kihelyezésre, amely megteremti lehetőséget, hogy a családi házak udvarán a háztartási komposztálást elvégezhessék, amellyel csökkenthetjük a hulladékhalmozódását.
Településtisztasági szolgáltatások
A településen jelenleg az állati hullák elszállítását bejelentés alapján az ATEV Rt. végzi. Dögkonténer nincs.

III. 4. 6. Szennyvízkezelés .

Szennyvízelhelyezés
A község területének mintegy 60%-a kiépített szennyvízhálózattal rendelkezik. A település többi területén közműpótló gyűjtőmedencék vannak, melyeknek egy része vízzáróan kialakított, míg a régebben épült medencék vízzárósága bizonytalan, vagy nem megoldott,

ezért gyakorlatilag szikkasztóként működik. Az így talajba kerülő szennyvíz közvetlenül terheli a talajvizet. Az elszikkasztott szennyvíz mennyiségére adatok nem állnak rendelkezésre. A szigetelt tárolókban gyűjtött folyékony kommunális hulladék elszállítását, szerevezett keretek között vállalkozó végzi,aki a szippantott szennyvizet a központi szennyvíztelepre szállítja.

A közcsatornával elvezetett kommunális szennyvíz biológiai tisztítása a Bátaszék városi szennyvíztisztító telepen történik. A tisztított szennyvíz befogadója a Lajvér patak, fő befogadó a Duna. A településen ipari jellegű szennyvíz képződésével járó tevékenységet nem folytatnak. Vízvédelmi szempontból végleges megoldást a csatornahálózat teljes kiépítése, a szennyvízkibocsátók közcsatornára kötése és a szennyvíz tisztítása jelentene. A 2003. január 1. óta hatályban lévő Nemzeti Települési Szennyvíz-elvezetési és -tisztítási Megvalósítási Programról szóló többször módosított 25/2002. (II. 27.) Korm. rendelet szerint Báta 15.000 LE feletti terhelésű agglomeráció települése. Az agglomeráció központja Bátaszék., ide tartozó települések még Mórágy, Bátaapáti, Alsónána és Mőcsény. A kormányrendelet 2. §-a szerint kijelölt szennyvíz-elvezetési agglomerációk területén a települési szennyvizek közműves szennyvíz-elvezetését és a szennyvizek biológiai szennyvíztisztítását, illetőleg a települési szennyvizek ártalommentes elhelyezését meg kell valósítani legkésőbb 2010. december 31-ig a 15 000 lakos egyenérték terhelést meghaladó szennyvíz-kibocsátású szennyvíz-elvezetési agglomerációk területén.

A hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. tv szerint a települési önkormányzatok feladata az ingatlantulajdonosoknál keletkező települési hulladékok, ezen belül a *települési folyékony hulladék* kezelésére hulladékkezelési közszolgáltatás szervezése és fenntartása. A közszolgáltatás kiterjed a települési folyékony hulladék ideiglenes tárolására szolgáló létesítmény kiürítésére, illetve annak elhelyezés céljából való elszállítására is. A közszolgáltatás keretében a közszolgáltatónak az ingatlantulajdonostól, a gyűjtés helyéről a települési folyékony hulladékot az ingatlantulajdonos előzetes bejelentése alapján, az ideiglenes tárolásra szolgáló létesítmény kapacitásától függően kell elszállítania. A 213/2001. (XI. 14.) Korm. rendelet szerint települési folyékony hulladéknak minősül az a szennyvízelvezető hálózaton, illetve szennyvíztisztító telepen keresztül el nem vezetett szennyvíz, amely

- emberi tartózkodásra alkalmas épületek szennyvíztároló létesítményeinek és egyéb helyi közműpótló berendezéseinek ürítéséből,
- a nem közüzemi csatorna- és árokrendszerekből, valamint
- a gazdasági, de nem termelési, technológiai eredetű tevékenységből származik.

.

III. 4. 7. Turizmus

Idegenforgalom

A település jelentős idegenforgalmi vonzerővel rendelkezik. A község területének nagy része a Duna egykori árteréhez tartozik, amely gazdag a természetes élőhelyekben. Jelentős méretű védett területei kedvező feltételeket adnak az ökoturizmus és a vízi turizmus számára. Az őshonos növényállományból álló ártéri erdő a természetjárók, túrázók számára kedvelt. A Holt Duna tiltott terület, Keszeges és Mélygödör vizei a horgászás és csónakázás számára ad kedvező feltételeket. A településen 100 feletti tagot számláló horgászegyesület működik. A Duna nyílt árterén horgásztanyákat találunk. A belterületen, a Fő utca 229. szám alatt a Gemenc Zrt. tulajdonában lévő Vadászház működik, amelyben 8 fő részére alakítottak ki apartmanokat.

A településen kialakult a falusi turizmus, több helyen is foglalkoznak vendégfogadással: (Ispánkerti Vendégház, Móhr Vendégház, Bacchus Hof Német Vendégház, Hubertus Vadászház, Sümegi Vendégház, Zsuzsi Vendégház)
A községben két présházas pinceterület található: a Csókai pincesor az Arany J. utcában és a Böde pincesor az Alszögben. E hangulatos területek a borturizmus, falusi turizmus szempontjából kedvező adottságokkal rendelkeznek. A község a Szekszárdi borvidékhez tartozik, a Szekszárdi Borút egyik állomása itt található.
A hagyományőrzés fontos szerepét mutatja, hogy a községben működik Tájház, Halászház és Fazekasműhely, valamint Czencz János Galéria. A Tájházban Báta múltját bemutató tárgyak mellett szövő, tojásfestő és hálófonó hagyományokat ápoló kézműves műhely is működik.
A község számos olyan épülettel, építménnyel rendelkezik, amely idegenforgalmi szempontból kedvező adottságot jelent: a Szent Vér templom mint búcsújáróhely, az 1896-ban létesült Szivattyútelep, a domboldalon a kápolna és stációk.
Az önkormányzati és helyi kezdeményezések, illetve fejlesztési elképzelések a fent említett adottságok kihasználására épülnek.
Kulturális

III. 5. Egyéb környezeti jellemzők

II. 5. 1. Tudatformálás

Magyarország Nemzeti Környezeti Nevelési Stratégiája 2003-ban meghirdetett programja szerint az ember és környezete kapcsolatának javítása érdekében a társadalmi élet sokfajta területére vonatkozó szempontokat és javaslatokat adjon; növelje a környezeti nevelés hatékonyságát és a környezeti nevelők felkészültségét, hogy a természeti és emberi környezet állapotában tartós és megalapozott javulás következzen be.
A Nemzeti Környezeti Nevelési Stratégia szerint a környezeti nevelés célja:

- a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése,
- a bioszféra és benne az ember megőrzése,
- felelősség ébresztése a természet szépségeinek megőrzésére.

Lakosság, család, életmód, háztartás
A családi életnek és életmódnak kellene a környezeti nevelés legfontosabb területének lenni. Nagyon fontos a szülői viselkedésmód – „zöld gondolkodás". Ha van is szervezett program, akkor sajnos elég gyakori a közömbösség azokkal szemben. A lakosság és a témában minden érintett egység és szervezet, hivatal, üzem működésében előtérbe kell helyezni a tudatos, előre gondolkodó környezetformálás elvét. Megfelelő tájékoztatást és propagandát kell kifejteni a környezeti problémákkal és megoldásaikkal kapcsolatban, hiszen a társadalom szempontjából alapvető elvárás az információhoz való jog biztosítása.
Nagyon fontos feladat a véleménynyilvánítás fórumainak megteremtése, a lakosság bevonása a környezetvédelmi döntésekbe és ezek végrehajtásába.
Egyik legfontosabb feladat a hulladékok környezetkímélő módon való gyűjtése, tárolása, valamint ezen feladat fontosságának hangsúlyozása a lakosság körében.

Óvoda
Első közvetítő lépés a környezeti nevelés személyiségformáló hatása. Ebben az életkorban fő cél az élő és élettelen környezet közötti összefüggés megismertetése, a rácsodálkoztatás. Nagy szerepe van

az élményközpontú tevékenységek végzésének. A bátai Óvodában komoly hangsúlyt fektetnek a környezeti nevelésre. Pályázati támogatások igénybevételével (TÁMOP 3.1.4, 3.3.3.) külön környezeti programokat indítanak és szervezett program keretében kirándulásokat szerveznek az ismeret anyagok gyakorlati elsajátítására. Állatkert, szeméttelep, illegális lerakók.

Iskola
A hatékony környezeti neveléshez az egész iskolának kell képviselnie egyfajta környezeti értékrendet, szemléletmódot. Az ember és természet kapcsolatának meg kell jelennie, a környezeti kérdéseknek megfelelő súlyt kell kapnia a testnevelés tantárgyban csakúgy, mint a biológiában és a kémiában. A feladat: a természet ismeretén alapuló természet- és környezetkímélő gondolkodásmód és viselkedés kialakítása. A felnövekvő nemzedék váljon érzékennyé a környezet állapotára, igénye legyen egy szebb, harmonikusabb környezet megteremtésére. A 2005. évbe végrehajtott ROP 2.3.1. iskola infarstruktúrális fejlesztés keretében végrehajtott pályázatot követően a vállalt környezeti fejlesztést évek óta folyatjuk. Szelektív és veszélyes anyagok gyűjtése, komposztálás, újrahasznosított anyagok felhasználása. A tanórán és az iskolai nevelésen kívüli ismeretek megszerzésére különböző szakkörök, kirándulások, táborok, települési növényzet telepítés, kertészkedés programokat indítottunk amelyben a környezettudatos gondolkodás és látásmód kialakítása is cél. Pályázati források segítségével (TÁMOP 3.1.4, és 3.3.3) környezeti tényezők befolyásolása címen ellátogattunk a hulladék és energia feldolgozó üzemekbe.

Munkahely
Életünk nagy részét itt töltjük. Ma a munkahelyek többsége nem mondható sem környezetbarátnak, sem egészségbarátnak, hiszen manapság még sajnos nem szívesen szánnak erre időt és pénzt a munkaadók. Azonban elindult egy folyamat, melyben kiemelkedő szerepet kap a környezettudatos munkahely megteremtése.
A nevelés-oktatás szerepe a hulladékgazdálkodásban
A magyar hulladékgazdálkodás alapelvei között szerepelnek:

- megelőzés,
- elővigyázatosság,
- gyártói felelősség,
- megosztott felelősség – a hulladékkal érintett minden személynek együttműködést kell tanúsítania a környezet védelme érdekében,
- elvárható felelősség – a hulladék birtokosa köteles a környezetvédelemi szempontokat szem előtt tartani,
- az elérhető legjobb eljárás elve,
- a szennyező fizet elve,
- a költséghatékonyság elve,
- továbbá a példamutatás, a fokozatosság, az önellátás és a regionalitás elve.

III. 5. 2. Környezetbiztonság

A környezetbiztonsággal kapcsolatos szabályozást a Kvt. tartalmazza, melyben a következő kapcsolódó alapfogalmak szerepelnek:

„*Környezetveszélyeztetés:* az a tevékenység vagy mulasztás, amely környezetkárosítást idéz elő."

„*Környezetkárosítás:* az a tevékenység, amelynek hatására környezetkárosodás következik be."

„*Környezetkárosodás:* a környezetnek vagy valamely elemének olyan mértékű változása,

szennyezettsége, illetve valamely eleme igénybevételének olyan mértéke, amelynek eredményeképpen annak természetes vagy korábbi állapota (minősége) csak beavatkozással, vagy egyáltalán nem állítható helyre, illetőleg amely az élővilágot kedvezőtlenül érinti." (1995. évi LIII. tv.) *Havária:* műszaki értelemben olyan átmeneti üzemzavar, amelynél valamely működő rendszer egyik elemének meghibásodása teljes vagy részleges működésképtelenséget eredményez. A természetben hirtelen bekövetkező eseményekkel kapcsolatban is használatos, pl. árvíz, belvíz, gátszakadás (Láng I. 1993).

A környezetveszélyeztetés csökkentéssel kapcsolatos feladatok ellátása Bátaszéken működő Önkéntes Tűzoltó és Polgárőr Egyesület, Katasztófa Védelmi Igazgatósága Szekszárd Ők látják el a katasztrófavédelmi feladatokat, tűzoltás, ár- és belvízvédelem, valamint műszaki mentési munkálatokat a községben.

IV. Problémakataszter

LEVEGŐVÉDELEM

1. Téli, fűtésből eredő szennyezés, füstkibocsátás, fosszilis energiahordozók égéstermékei.
2. Közlekedés okozta légszennyezés.
3. Illegális lakossági égetések.
4. Nyáron a szántóföldi kiporzásból eredő porszennyezés.
5. Allergén gyomfélék terjedése, pollenszennyezés.

VÍZGAZDÁLKODÁS

1. Belvízi elöntés okozta problémák, kül- és belterületi belvíz- és csapadékvíz-elvezető
2. csatornák állapota.
3. Árvízi védekezés okozta károsítások
4. Felszíni és felszín alatti vizek minőségi és mennyiségi problémái.
5. Ivóvíz minőségi problémája (arzén és ammónia tartalom).
6. Ivóvízhálózat elöregedése.
7. Rendelkezésre álló vízkészlet pazarló használata (*Tudatformálás*).

TALAJVÉDELEM, TERÜLETHASZNÁLAT

1. A talajok helytelen műveléséből adódó problémák, talajtömörödés, talajok
2. vízgazdálkodásának romlása, energiaigényes művelés.
3. Nyári időszakban a kiporzás problémája, defláció.
4. A régi hulladéklerakó alatti talaj állapotáról hiányosak az ismeretek.
5. Az időnként megjelenő illegális hulladéklerakók általi talajszennyezés.
6. A szikkasztó rendszerű szennyvízgödrök talajszennyezése.

TERMÉSZETI ÉRTÉKEK, TÁJ

1. A Dunai -ártér jelenlegi természeti állapotának megőrzése.
2. A belvizeink és környezetnek védelme, állapotának megőrzése
3. A különböző vonalas létesítmények, valamint külterületi épületek tájba illesztése.
4. Ökológiai folyosó védelme
5. Natura 2000 területek védelme
6. Duna –Dráva Nemzti Park védelme
7. Gemenci Erdő védelme

TELEPÜLÉSI ÉS ÉPÍTETT KÖRNYEZET

1. Veszélyes partfalak és támfalak megszüntetése
2. Örökség védelem alatt álló épület egységek védelme
3. Helyi védelem alatt álló épületek védelme
4. Lakóépületek állagának problémája.
5. A középületek állapotának további javítása, középületek további akadálymentesítése
6. Az újonnan létesülő, épülő községrészek, épületek jelenlegi településképbe való illesztése.

INFRASTRUKTÚRA

1. Közút- és kerékpárút-hálózat karbantartási problémái.
2. Ivóvíz hálózat hálózat elavultsága
3. Szennyvíz hálózat kiépítésének tovább fejlesztése

ZÖLDFELÜLET-GAZDÁLKODÁS

1. Összefüggő zöldfelületi rendszer hiánya, Fő utca és mellékutcák viszonylatában.
2. A község völgyeinek járhatatlansága, megközelíthetősége

TURIZMUS

1. Turizmusban rejlő lehetőségek kiaknázásának hiánya.
2. Háttér-infrastruktúra fejlesztésére forráshiány (étkezés, táborhely).
3. Megfelelő marketing hiánya.
4. Meglévő értékek turizmusfejlesztő hatásának elmaradása (pl.: természeti értékek megközelíthetősége, régészeti lelőhelyek kiépítése).

HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

1. A bezárt hulladéklerakó felhagyása után nem történt meg a rekultivációja.
2. Illegális hulladéklerakók problémája.
3. A szelektív gyűjtésre való kezdeményezések nem megfelelőek, az újrahasznosításról a lakosság nincs tájékoztatva.
4. Lakossági zöldhulladék elhelyezésének problémái, komposztáló udvar létrehozása.
5. Mezőgazdasági termelés hulladékainak elhelyezési problémái.

SZENNYVÍZ

1. Nincs 100 %-os kiépített csatornahálózat.
2. Szennyvíztárolás, -elhelyezés helyenkénti környezeti kockázatai.
3. Lakossági és nagyüzemi állattartás szennyvízelhelyezésének hiányosságai.

TUDATFORMÁLÁS

1. A környezeti nevelés módszerének kidolgozása a lakosság körében.
2. Környezettudatosság hiánya.
3. A lakosság tájékoztatásának hiánya a környezetkárosító tevékenységéről.
4. Lakossági akciók szervezésének

V. RÖVID, KÖZÉP ÉS HOSSZÚ TÁVÚ CÉLOK, VALAMINT FELADATOK MEGFOGALMAZÁSA

KIEMELT PRIORITÁSOK

Levegőtisztaság-védelem

Célok	*Feladatok*
– Allegrén gyomok terjedésének, mennyiségének csökkentése.	– Az allergizáló gyomok irtására vonatkozó akciókat kell szervezi. A vonatkozó rendelteket be kell tartatni.
- Környezetkímélőbb fűtési rendszerek elterjedését.	– A környezetszennyező anyagokkal való fűtést meg kell tiltani, - a helyi környezetvédelmi rendelet előírásait be kell tartatni
– A szálló és az ülepedő por mennyiségét csökkenteni kell.	– A szálló és ülepedő por mennyiségének csökkentése érdekében - tovább kell növelni a burkolt utak arányát külterületen is - a szabad közterületeket füvesíteni, fásítani kell, - megfelelő talajművelési technikákat kell alkalmazni, ha szükséges, talajvédelmi szakemberek véleményét ki kell kérni.
– A közlekedésből eredő levegőszennyezés, a közlekedési eredetű emisszió csökkentése.	- Növényzet telepítése a Fő utca öblösebb területeire - közparkokba
– Az állattartásból és az illegális hulladéklerakásból eredő bűzhatások csökkentése.	– Vonatkozó helyi rendeletek betartásának ellenőrzése

Vízvédelem

Célok	*Feladatok*
- Duna magas vízállásának kezelése	- Vízkár elhárítási terv kidolgozása (bel és árvízi érintettségre) - Dunai magas vízállás kezelése (árvízvédelmi töltés, mobil gátrendszer kiépítése – bel és külterületen
– A belvízelvezető csatornák feliszapolódásának lassítása, belvíz, hirtelen lezúduló csapadékvíz biztonságos elvezetése.	– A csapadék- és belvízelvezető csatornákat a hiányzó részeken ki kell építeni, lehetőleg mederelemekkel burkolni és karban kell tartani - Hajmás patak meder tisztítását az engedélyes tervek szerint – utcák vízelvezetői – völgyek átereszeinek állandó karbantartása
– A felszín alatti vízkészlet mennyiségének és minőségének megóvása.	– El kell érni, hogy a szennyvízhálózatra a lakások valóban rá is csatlakozzanak, rendeletek betartása - Tovább kell a csatornázást fejleszteni – Fel kell deríteni a felszín alatti vizeket veszélyeztető szennyező forrásokat.

	- Figyelő kutak ellenőr eredményeit kiemelten kell kezelni.
- Lakosság tájékoztatása a pazarló vízhasználat hosszú távú hátrányairól, a vízkészletek mennyiségi problémáiról.	– Ivóvízhálózat javítása, veszteségek csökkentése. – A csatornázási beruházással párhuzamosan fel kell újítani az ivóvízvezeték hálózatot. – Jogszabályi előírásoknak megfelelően javítani az ivóvíz minőségét.
- Ivóvíz minőségvédelme	A Dél-Tolna ivóvíz minőségjavító KEOP projekt támogatás anyagi és humán erőforrással

Talaj- és termőföldvédelem

Célok	*Feladatok*
- Az illegális kommunális szemétlerakók megszüntetése.	– Az illegális szemétlerakók felderítése, területek őrzése, szankciók bevezetése és azok betartatása.
– Erdőterületek növelése, fenntartható gazdálkodás elterjesztése	– Ahol lehet, erdősítés, fásítás. – Figyelmet kell fordítani a területhasználati szerkezet arányának fenntartására, az erdő és a gyep területek növelésére magántulajdonba került földeken is.
– A helytelen talajhasználatból adódó környezeti károk csökkentése.	– Talajvédelmi szakemberek bevonásával megfelelő talajművelési technikákat kell elterjeszteni a község területén. – A talaj tápanyagtőkéjének szinten tartása a fenntartható mezőgazdasági fejlődés elveinek figyelembe vételével. – A talajerő-utánpótlásban és a növényvédelemben környezetkímélő gazdálkodást kell elterjeszteni.

Természeti értékek, táj- és természetvédelem

Célok	*Feladatok*
– A Natura2000 által érintett földterületek állapotának megőrzése.	– A lakosság, különösen az érintett földtulajdonosok tájékoztatása a Natura2000 hálózatról és az ehhez kapcsolódó tudnivalókról.
– A külterületi utak tájba illesztése.	– Utak menti fásítás.
– A természeti értékek, különösen a védelemre érdemesek a megóvása.	- Az érintett földtulajdonosok figyelmének felhívása a védett természeti értékre.
– Természetes élőhelyek megőrzése, védelme.	– A természetes, különösen a vizes élőhelyek élővilágának megóvása – holtágak - vizes területek környezettudatos használata

Települési és épített környezet védelme

Célok	*Feladatok*
– Belterületi középületek és lakóépületek, valamint külterületi lakó- és gazdasági épületek állapotának megóvása, állagromlásának megakadályozása.	– Belterületi köz- és lakóépületek, külterületi épületek állapotáról felmérés készítése, az állagmegőrzésre, javításra vonatkozó intézkedési terv kidolgozása.
- Veszélyes partfalak és támfalak megszüntetése	- Fel kell mérni a veszélyeztetett partfalak területeit (lakó, önkormányzati és egyházi tulajdonban levők körében) - Pályázati források igénybevételével törekedni kell a biztonságos lakókörnyezet kialakítására, épületek védelmére
– Középületek akadálymentesítése	– Az önkormányzati intézmények akadálymentesítése A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény előírásai szerint.
– Az épületek tervezése, kivitelezése során a környezetbe, településképbe illeszkedés figyelembe vétele.	– Egységes településkép kialakítása. – A Rendezési Terv előírásainak betartása, betartatása (építési hatóság). – A védelmet érdemlő épületek megóvása. - A védelemre érdemes épületek részére pályázati források felkutatása

Infrastruktúra környezeti vonatkozásai

Célok	*Feladatok*
– Az energiafelhasználás terén a környezetkímélő technikák, technológiák preferálása.	– Az intézmények energiagazdálkodásának felülvizsgálata, energiatakarékosságra való törekvés. – A megújuló energiaforrások használatának támogatása a lakosság és a vállalkozók körében.
– Az úthálózat (utak, kerékpárút) minőségének javítása.	– A burkolt utak arányának növelése, út menti fásítás (ezáltal a településkép és a levegőtisztaság javítása). – A meglévő aszfaltos utak és a kerékpárút karbantartása, felújítása. – A kerékpárút továbbépítése a belterületen és Dunaszekcső irányába a közigazgatási határig. – A nem motorizált közlekedés támogatása, kerékpárút, gyalogos járdák bővítése, a meglévők karbantartása.
– Helyi közlekedésszervezés, közlekedés	– A Fő utca mentén és főtéren rendezett

feltételeinek javítása.	parkolási viszonyok kialakítása. mezőgazdasági járművek parkolási lehetőséggének megoldása

Zöldfelület-gazdálkodás

Célok	*Feladatok*
– A községi zöldfelületek lehetőség szerinti növelése, a meglévők karbantartása.	– Településrendezési Tervben egységes településkép meghatározása, ennek megvalósítása.
– Összefüggő zöldfelületi rendszer kialakítása.	– A meglévő zöldfelületek összekapcsolása fasorokkal, utak menti fásítás.
– Játszótér karbantartás	– A meglévő játszóterek folyamatos karbantartása, fásítás, sportolási lehetőségek kialakítása

Zaj- és rezgésterhelés

Célok	*Feladatok*
– A 51168.-as út mentén az átmenő forgalom zaj és rezgésterhelésének csökkentése.	– A 51168 -as út mentén állandó növényzet telepítése , karbantartás, ha kell, sebesség-korlátozás bevezetése.

Hulladékgazdálkodás

Célok	*Feladatok*
Bezárt hulladéklerakó rekultivációs programja	- Rekultivációs tervek kidolgozása, pályázati támogatás igénybevételével - a tervek megvalósításához további pályázati lehetőségek igénybevétele (teljes körű rekultiváció megvalósítása) - Komposztáló udvar létrehozása
Figyelő kutak állapota	A kutak állapotának állandó felügyelete, víz minőségi állapotának állandó ellenőrzése
– A regionális hulladékgazdálkodásba való bekapcsolódás.	– Hulladékudvar kialakítása
– A kommunális hulladék mennyiségében a szervesanyag-tartalmának és a veszélyes hulladék arányának a csökkentése.	– Szelektív gyűjtés teljes körű megvalósítása. – A keletkező hulladék minél nagyobb arányú hasznosítása (különösen a szerves hulladéké), a nem hasznosuló hulladék ártalmatlanítása.

– Szelektív gyűjtés bevezetése, lakosság tájékoztatása	– Lomtalanítási akciók szervezése. – Tömörítő konténer visszaállítása.
Illegális hulladéktelepek felszámolása	már lerakott telepek elszállítása. A lerakás megelőzése – tudatformálással – megoldási javaslatokkal – táblák kihelyezése – területek őrzése, térfigyelő kamararendszer kiépítése

Turizmus

Célok	*Feladatok*
– A turizmus fellendítése	– A település turisták számára vonzóvá tétele, reklámanyagok készítése. – A helyi vállalkozók segítése – Infrastrukturális fejlesztések kivitelezése.
- Fekete Gólya házban rejlő lehetőségek	- Az állandó kiállítóhely bemutatásának népszerűsítése, a működés támogatása
- ökotúrizmus lehetőségeinek kihasználása	- Csoportos fogadást biztosító Ifjúsági szálláshely kialakítása - erdei iskola program beindítása, népszerűsítése

Szennyvíz

Célok	*Feladatok*
– A jelenlegi szennyvíz-helyzet megoldása, a szennyvizek ne szennyezzék se a felszíni se a felszín alatti vizeket.	– A község területének további csatornázása – A szennyvízhálózat kiépítéséig fel kell mérni a község területén működő szikkasztó rendszerű szennyvíztárolókat, gödröket, és az azok által okozott károkat.

Környezetbiztonság

Célok	*Feladatok*
– A lehetséges környezeti katasztrófák megelőzése, bekövetkezésükre való felkészülés.	– A lakosság és a leendő Polgárőr Egyesület tagságának tagjainak tájékoztatása, oktatása, felkészítése a vészhelyzetre. – Katasztrófavédelmi, -elhárításai terv Kidolgozása, aktualizálása.

Környezeti nevelés, tudatformálás

Célok	*Feladatok*
– A környezettudatos gondolkodás elterjesztése a lakosság körében.	– Tudatosítani a lakosságban a tiszta környezetnek a mindennapi életre való pozitív hatását, a környezettudatosság fontosságát. – Környezeti nevelés. – Egymásra épülő tudatos környezeti nevelés kialakítása az oktatási intézményekben és a családon belül egyaránt. – A szelektív hulladékgyűjtés módszerének, Alkalmazás, állandó szinten tartása, lényegének és hasznának megismertetése. - komposztálás további népszerűsítése, tovább fejlesztése: aprítógép működésének bemutatása
– „Környezetvédelmi akcióterv" kidolgozása.	– A lakosság bevonása a közösségi programokba, a fenntarthatóság fogalmának elterjesztése. – Lakossági akciók szervezése (pl. parlagfű irtás, szelektív gyűjtés, víztakarékosság, energiatakarékosság, stb.) – Tájékoztatók tartása a lakossági tevékenység környezetszennyező, -károsító hatásairól. – A lakosság bevonása a község területén található természeti és épített értékek feltérképezésére
- alternatív energiaforrások felkutatása, alkalmazása	Népszerűsítése, tervezés, projektötlet,
- energia hatékonyság tudatosítása	-energiatakarékosság az intézményeknél e-takarékos izzó, fűtéskorszerűsítés, napelemes világítótestek, stb. -a lakosságot is ebben az irányban informálni, tudatformálás
- ZÖLD program továbbfejlesztése	-„zöld" civil szervezetekkel kapcsolat felvétel és tartás

VI. Programok finanszírozása

Az önkormányzatok környezetvédelmi feladatai eredményes ellátásának több feltétele van. Az eredményes munkát döntően a környezet- és természetvédelmi célokra fordítható pénzeszközök, illetve a lakosság részéről a környezeti problémák kezeléséhez nyújtandó segítőkész magatartásforma megléte biztosítja. Elengedhetetlen továbbá a megfelelő önkormányzati szabályozás.

A program finanszírozása

A települési önkormányzat a következő évtől rendelettel **környezetvédelmi alapot** hoz létre, amelynek felhasználását rendeletben szabályozza, amely *önkormányzat környezetvédelmi alapját képezi.*

Ez a környezetvédelmi alap kizárólag környezetvédelmi célokat szolgál. Létrehozása azért is indokolt, mert a környezetterhelési díj és az igénybevételi járulék csak ennek megléte esetén illeti meg az önkormányzatot.

Az önkormányzat pénzeszközei a környezetvédelmi célú beruházások megvalósításához a legtöbb esetben nem elégségesek.

A forrásfeltárásnál a következő potenciális források vehetők figyelembe:

Nemzetközi források	• Kohéziós Alapok • Strukturális Alapok
Állami források	• KvVM Zöld Forrás pályázatai • NFT OP-k • Fejezeti kezelésű célelőirányzatok • DDOP pályázati forrásai • Megyei Önkormányzatok forrásai (TEKI, CÉDE)
Helyi források	• Vállalkozói saját erő és hitel • Önkormányzati saját erő és hitel • Non-profit szervezetek saját ereje • Pénzintézeti hitel

Önkormányzati szabályozás

A települési önkormányzatok feladat- és hatáskörébe egyre több környezetvédelemmel kapcsolatos, jogszabályokban előírt tevékenység tartozik

Ezek maradéktalan ellátásához az alábbiak szükségesek:

- szakszerű, részletesen kidolgozott környezetvédelmi fejezettel rendelkező településrendezési terv,
- környezetvédelmi szempontokat figyelembe vevő helyi építési szabályzat,
- helyi rendeletek a környezetállapot javítására, megóvására,

VII. Felhasznált irodalom

Honlapok:

- Országos Környezetegészségügyi Intézet honlapja (http://efrirk.antsz.hu/oki/)
- Közép –Dunántúli Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség honlapja (www.kdtvizig.hu/)
- Magyar Környezeti Nevelés Egyesület honlapja (http://www.mkne.hu/)

Felhasznált jogszabályok:

- 1995. évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól.
- 2000. évi XLIII. törvény a hulladékgazdálkodásról.
- 1997. évi LXXVIII-as törvény az épített környezet alakításáról és védelméről.
- 1996. évi LIII. törvény a természet védeméről
- 83/1997 (IX. 26.) OGY határozat, Nemzeti Környezetvédelmi Program.
- 132/2003. (XII.11.) OGY határozat, II. Nemzeti Környezetvédelmi Program
- 4/1984 ((I.23.) EüM rendelet a zaj- és rezgésvédelemről.
- 47/2005 (III. 01.) Kormány rendelet az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés
rendjéről.
- 21/2001 (II. 14.) Kormány rendelet a levegő védelmével kapcsolatos egyes szabályokról
- 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny
területeken levő települések besorolásáról
- 123/1997. (VII.18.) Kormány rendelet a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízilétesítmények védelméről
- 78/2003. GKM rendelet a játszótéri eszközök biztonságáról szóló
- 8/2002 (III.21.) KöM –EüM együttes rendelet a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint
az ivóvízellátást szolgáló vízilétesítmények védelméről

Környezetvédelmi vonatkozású önkormányzati rendeletek:

1/2011. (III.12.)	Önkormányzati rendelet a szociális ellátások helyi szabályozásáról
24/2010. (X.28.)	Rendelet Báta Község Önkormányzatának 2010. évi költségvetésről szóló 17/2010. (XII.09.) számú rendeletének módosításról
20/2010.(XII.28).	Rendelet a települési szilárd hulladékkal kapcsolatos hulladékkezelési helyi közszolgáltatásról és közterületek tisztántartásáról szóló 5/2009.(VI.25.) ÖR módosításáról
19/2010.(XII.28).	Rendelet a szennyvíz összegyűjtéséről, elvezetéséről és tisztításáról szóló 10/2001.(X.15.) ÖR módosításáról
19/2010.(XII.28).	Rendelet a szennyvíz összegyűjtéséről, elvezetéséről és tisztításáról szóló 10/2001.(X.15.) ÖR módosításáról
18/2010.(XII.28).	Rendelet a községi ivóvíz-szolgáltatás hatósági díjának megállapításáról
8/2009.(X.22.)	Rendelet az avar és a kert hulladék égetéséről, valamint a zöldfelületek védelméről
5/2009. (VI.25.)	Rendelet a települési szilárd hulladékkal kapcsolatos hulladékkezelési helyi közszolgáltatásról, közterületek tisztántartásról
202/2008. (XI.29.)	Határozat a Településrendezési terv elfogadásáról
15/2008. (XII.12)	Rendelet a helyi építési szabályokról
113/2007. (VIII.15)	Báta Község Önkormányzatának Fejlesztési Koncepciója